

1. **Imię i nazwisko nauczyciela:** Aldona Borkowska
2. **Nazwa przedmiotu, etap edukacyjny, poziom kształcenia:** religia / drugi etap edukacyjny / klasy 4-6 szkoły podstawowej.
3. **Temat lekcji:** Polska lekarka i misjonarka – Wanda Błęńska.

Wstęp: Nauczyciel podczas lekcji otwartej wita Dyrekcję, nauczycieli i uczniów oraz zaprasza na zajęcia z okazji Światowego Dnia Misyjnego o Wandzie Błęńskiej – polskiej lekarce, misjonarce, która niosła pomoc bliźnim w Ugandzie, którzy byli najubożsi i najsłabsi. Następnie nauczyciel cytuje słowa Wandy Błęńskiej: „Jeżeli macie jakieś dobre, świetlane pomysły, to je pielęgnujcie. Nie dajcie im zasnąć, nie odrzucajcie ich. Nawet jeżeli wydają się niemożliwe do spełnienia, za trudne. Swoje marzenia trzeba pielęgnować.” Uczniowie są także poproszeni, aby wspólnie przymocować na ścianie plakat i rysunki, które zostały wykonane na lekcjach geografii, muzyki, religii w ramach szkolnego projektu międzyprzedmiotowego z okazji Światowego Dnia Misyjnego.

Cel główny: Przybliżenie uczniom postaci Wandy Błęńskiej jako propagatora idei braterstwa chrześcijańskiego.

Cele szczegółowe:

- Uczeń umie wymienić najważniejsze wydarzenia z życia Wandy Błęńskiej.
- Uczeń umie wymienić trudności z jakimi Wanda Błęńska musiała się borykać jako misjonarka i lekarka w Ugandzie.
- Uczeń umie wyjaśnić kto to jest misjonarz oraz komu może pomagać.

Cele terapeutyczne: Oderwanie trudnych myśli związanych z chorobą i pobytem w szpitalu. Wzbudzenie poczucia wiary i sukcesu w swoje umiejętności.

Cele wychowawczo -profilaktyczne zgodne z programem szkoły:

- Pomoc choremu dziecku w przezwyciężaniu dyskomfortu spowodowanego chorobą, pobytem w szpitalu.
- Wspieranie dziecka przewlekle chorego – wyrównywanie braków w nauce spowodowanych chorobą.
- Kształtowanie postawy altruizmu wobec potrzebujących pomocy.
- Promowanie kultury osobistej, wzajemnego szacunku i tolerancji w kontaktach interpersonalnych.
- Budzenie postaw patriotycznych i obywatelskich: (przybliżenie sylwetki Wielkich Polaków – Wandy Błęńskiej).

Metody: Pogadanka, opowiadanie, zapis multimedialny „Święci są wśród nas – Wanda Błęńska”, zabawa ruchowo – taneczna, gra dydaktyczna, prezentacja.

4. **Pojęcia kluczowe:** Lekarz na misjach, pomoc bliźniemu, modlitwa, Uganda, braterstwo chrześcijańskie.

Środki dydaktyczne: Rzutnik, komputer, ekran, tablet, plakaty i rysunki o tematyce misyjnej, masa mocująca, książka: J. Molewska, M. Pawelec.: *Wanda Błęńska. Spełnione życie*. Wydawnictwo Święty Wojciech., czasopismo : „*Misjonarz*”, miesięcznik Polskiej Prowincji Księża Werbistów, Encyklika „*Fratelli tutti*” Ojca Świętego Franciszka o braterstwie i przyjaźni społecznej.

Materiały pomocnicze: Przygotowane opowiadanie z wykorzystaniem prezentacji, link do zadań w Wardwall, link do zadań w Genially, wydrukowane karty pracy, link do strony szkoły.

5. **Czas i miejsce trwania zajęć:** 45 minut, sala oddziału szpitalnego.

6. **Przebieg lekcji:**

Rozwinięcie

- Zaproszenie uczniów do posłuchania opowiadania (*Załącznik nr 2*), które może ubogacić prezentacja (*Załącznik nr 1*). W trakcie opowiadania, nauczyciel może zadawać uczniom pytania do prezentacji, które zaangażują ich bardziej podczas lekcji (*Załącznik nr 3*).

- Nauczyciel zaprasza uczniów do zaangażowania się w zabawę ruchowo – taneczną (taniec „Mbele mama”).

- Nauczyciel może poprosić uczniów o wykonanie zadania pt. „Odwracanie kart” z wykorzystaniem tabletu lub komputera (*Załącznik nr 5*). Nauczyciel wyjaśnia zadanie, aby uczniowie wiedzieli, które pytanie po kolei (*Załącznik nr 6*) mają przeczytać oraz udzielić odpowiedzi. Katecheta opisuje słownie wybrane po kolei obrazki, uczniowie szukają odpowiedniego obrazka, a następnie czytają pytanie i na nie odpowiadają. W trakcie zadania, nauczyciel może zadać pytania pomocnicze dostosowane elastycznie do danej wypowiedzi uczniów (jeżeli będzie taka potrzeba), które nakierowują ich na poprawną odpowiedź.

Jeżeli czas na to pozwoli to uczniowie mogą wykonać kolejne zadania (Załącznik nr 5) takie jak:

* Zadanie „Odkryj karty”. Uczniowie w parach przy pomocy tabletu lub komputera wykonują Quiz. Można też podzielić klasę na zespoły, aby wykonali to zadanie. Wygrywa ten zespół, który ma najwięcej poprawnych odpowiedzi. Powyższe zadanie można wprowadzić również od razu po opowiadaniu. Wszystko zależy od potrzeb i możliwości danej grupy z którą prowadzi nauczyciel zajęcia.

Podsumowanie

- Nauczyciel prosi, aby każdy uczeń wymienił jedno wydarzenie z życia misjonarki, które zapamiętał z lekcji.

- Nauczyciel krótko mówi, że na lekcjach religii, geografii, muzyki w ramach międzyprzmiotowego projektu uczniowie wykonywali tematyczne prace nawiązujące do jej życia, a następnie może zaprosić do obejrzenia krótkiego zapisu multimedialnego (*Załącznik nr 4*).

Po obejrzeniu zapisu multimedialnego, nauczyciel może podsumować, że Wanda Błęńska jest Wielką Polką i warto czerpać z niej przykład do naśladowania w swoim życiu.

Zapis multimedialny zawiera prace uczniów m.in z lekcji geografii prowadzonej przez Panią Hannę Urbaniak oraz z lekcji muzyki prowadzonej przez Panią Joannę Linkę. Podczas zajęć zapis był wyświetlony do minuty 2:20. Dalsza część była montowana po przeprowadzonej lekcji otwartej. Następnie całość była umieszczona na stronie szkoły.

Zakończenie

- Nauczyciel nawiązuje do zorganizowanego w szkole szpitalnej szkolnego konkursu plastycznego pt. „Pielęgnujcie swoje marzenia – Wanda Błęńska”, podczas którego dzieci malowały i rysowały swoje marzenia. Nauczyciel zaprasza dzieci, aby podeszły do wywieszonego plakatu na ścianie oraz obejrzały prace uczniów.

Na stronie szkoły jest umieszczone zdjęcie plakatu, który był wywieszony podczas zajęć. Również w zapisie multimedialnym są wmontowane wyniki konkursu (Załącznik nr 4).

- Nauczyciel może zadać pytania nawiązujące do plakatu:

* Jakie według was marzenia zostały narysowane na obrazkach, które są umieszczone na plakacie?

- Na koniec nauczyciel może zadać pytanie:

* Jakie jest twoje marzenie, odnośnie tego, kim chciałbyś/chciałabyś zostać jak dorośniesz?

- Na koniec zajęć nauczyciel rozdaje wybrane karty pracy dostosowane do możliwości intelektualnych i wydolności wysiłkowej dzieci i zachęca uczniów, aby wykonali zadanie w ramach tzw. „zadania domowego” (*Załącznik nr 7*) i dziękuje za udział w zajęciach.

Materiały wykorzystane podczas lekcji

Załącznik nr 1

<https://view.genial.ly/617405f9f967db0df9ffcc50/presentation-polska-lekarka-i-misjonarka-wanda-blenska>

Załącznik nr 2

Wanda Błęńska wielokrotnie powtarzała, aby pielęgnować swoje marzenia, nawet jeżeli wydają się niemożliwe do spełnienia, za trudne. Kochała Boga i ludzi. Kiedy była dzieckiem miała marzenie, aby zostać lekarzem na misjach. Pragnęła wyjechać na misje do Afryki. Urodziła się 30.10.1911 r. w Poznaniu. W 1913 r. zmarła jej mama. Wychowywał ją ojciec oraz pomagała mu rodzina. Był to bardzo trudny czas. W Toruniu Wanda Błęńska zdała egzamin maturalny. Studiowała medycynę w Poznaniu na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego, a 20.06.1934 r. uzyskała dyplom lekarski. W czasie studiów poznawała specyfikę pracy na misjach w Afryce. Pracowała w pierwszym w Polsce czasopiśmie misjologicznym. Dzięki temu wiedziała z jakimi trudnościami trzeba się zmierzyć w Afryce. Realizację jej marzeń o byciu lekarzem na misjach w Afryce przerwała wojna światowa, która wybuchła w 1939 r. Wanda Błęńska musiała zmierzyć się z dramatem drugiej wojny światowej. W czasie wojny niosła pomoc bliźnim, wstąpiła do tajnej organizacji wojskowej. Została niestety aresztowana i trafiła do więzienia 23.06.1944 r. (był to dzień jej imienin) z którego cudem 29.08.1944 r. wyszła na wolność. Podczas wojny Wanda Błęńska postępowała zgodnie ze swoim sumieniem, które podpowiadało jej „Nie szkodzić”. Kierowała się w życiu przebaczeniem wobec bliźniego i uważała, że należy pomóc każdemu w potrzebie. Będąc w więzieniu, pomogła żonie komendanta pocerować skarpetki jej męża. Po zakończeniu wojny rozpoczęła kurs medycyny tropikalnej po to, aby wiedzieć jak leczyć ludzi w Afryce. Jej marzenie zrealizowało się w roku 1950 kiedy wyruszyła do Ugandy, aby pomagać bliźnim: chorym i biednym. Leczyła ludzi na trąd. Trąd jest zaraźliwą chorobą przenoszoną drogą kropelkową wraz z wydzielinami z nosa, ale także z sączących się ran, poprzez skórę i błony śluzowe. Chorują na nią ludzie w krajach niedożywionych oraz tam gdzie brakuje lub nie ma środków higienicznych. Chorzy na trąd potrzebują m.in. rehabilitacji nóg, rąk. Na początku najtrudniejsze było dla niej to, że była niestety jedynym lekarzem w Bulubie. Musiała pomagać chorym na wszystkie choroby, dlatego, że nikt nie chciał leczyć chorych na trąd. Wanda Błęńska nie miała też dobrych narzędzi do operacji ani też sali operacyjnej. Aby wykonać zabieg, misjonarka musiała najpierw wyjąć z dachu dachówki i włożyć tam szybę, aby w ogóle na stół operacyjny docierały promienie słoneczne. Pomagały jej siostry franciszkanki. Brakowało również środków higienicznych, personelu medycznego, jedzenia. Wanda Błęńska była przekonana, że przychodzili do niej pacjenci, którzy najpierw trafiali do czarowników, którzy sądzili, że wyleczą osoby chore na trąd poprzez magię. Ona o tym wiedziała i pomagała tym osobom. Modliła się za swoich pacjentów i powierzała ich Bogu. Przygotowywała dla nich posiłki z bananów, ryżu, kukurydzy. Mięso było bardzo rzadko. Dla tych wszystkich pacjentów Wanda Błęńska była wszystkim: ich matką, przyjacielem, lekarzem. Byli oni biedni, nie mieli nikogo, bo ludzie bali się ludzi chorych na trąd. Dzięki temu, że po kilku latach napływała pomoc finansowa, Wanda Błęńska przyczyniła się do wybudowania w Bulubie szpitala, który obecnie nosi jej imię. Prowadziła

w nim szkolenia, kursy dla lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów, terapeutów. Podczas pracy misyjnej przyjaźniła się z ojcem Marianem Żelazkiem, który posługiwał wśród trędowatych w Indiach. Odwiedzała go, aby mu pomagać. Wanda Błęńska bywała też na urlopie. Lubiła pływać kajakiem, chodziła po górach. W 1957 r. spędziła dopiero swój pierwszy urlop w Polsce. Była lekarką na misjach w Afryce przez 43 lata. Zmarła w 2014 r. w Poznaniu. Na przeciwko szpitala im. Karola Jonschera w Poznaniu znajduje się cmentarz na którym została pochowana. Jest ona dla nas wszystkim wzorem do naśladowania, aby być dla drugiego człowieka bratem, siostrą i z miłością im pomagać.

Załącznik nr 3

Pytania do slajdu nr 5

- Gdzie się znajduje na mapie kontynent afrykański?
- Jak się nazywają oraz gdzie się znajdują pozostałe kontynenty świata?

Nauczyciel może najpierw zadać pytanie do slajdu nr 6, a później może kontynuować opowiadanie

- Czy ktoś wie z jakim miastem kojarzy się zdjęcie przedstawione na slajdzie?

Nauczyciel może najpierw zadać pytanie do slajdu nr 7, a później może kontynuować opowiadanie

- Czy ktoś wie z jakim miastem kojarzy się zdjęcie przedstawione na slajdzie?

Pytanie do slajdu nr 8

- Proszę pokazać na zdjęciu gdzie jest wśród innych lekarzy Wanda Błęńska?

Pytania do slajdu nr 9

- Czego może brakować dzieciom w Afryce, aby mogły się uczyć?
- Czego może brakować dzieciom w Afryce, aby np. mogły szybko wyzdrowieć kiedy zachorują?
- Czego może brakować lekarzom, którzy pracują w Afryce, aby mogli precyzyjnie przeprowadzać zabiegi medyczne oraz, aby mogli leczyć dzieci czy dorosłych?

Nauczyciel może najpierw zadać pytanie do slajdu nr 10, a później może kontynuować opowiadanie:

- Czy ktoś wie do jakich trudnych wydarzeń z życia Wandy Błęńskiej, które miały miejsce w 1939 r. może nawiązywać przedstawiony slajd?

Pytanie do slajdu nr 11

- Gdzie na mapie znajduje się Uganda?
- W jakiej części Afryki jest położona Uganda?

Załącznik nr 4

„Pielęgnujcie swoje marzenia” – Wanda Błęńska – Zespół Szkół nr 110 dla Dzieci Przewlekłe Chorych (zss110.pl)

Załącznik nr 5

<https://view.genial.ly/6176f0600a6b5e0d7f6d0ba6/interactive-content-zadania-klasy-4-6>

Załącznik nr 6

Kolejność pytań do zadania „Odwracanie kart”:

1. W jakim mieście urodziła się Wanda Błęńska?
2. Kim z zawodu była Wanda Błęńska?
3. Jakie było marzenie Wandy Błęńskiej?
4. Dokąd Wanda Błęńska wyjechała, aby spełnić swoje marzenie?
5. Komu pomagała Wanda Błęńska jako lekarz w Bulubie?
6. Jakie trudności Wanda Błęńska musiała pokonać w pracy misyjnej jako lekarz?
7. Jaki budynek został wybudowany w Bulubie?
8. Kto to jest misjonarz?

Załącznik nr 7

Wydrukowane karty pracy.

Opis pracy:

Nazwa kategorii: Scenariusz lekcji otwartej

Numer identyfikacyjny szkoły: 590

Imię i nazwisko nauczyciela, przedmiot nauczania:

Aldona Borkowska (religia)

Szkoła: Zespół Szkół Specjalnych nr 110 w Poznaniu

Tytuł Pracy: Polska lekarka i misjonarka – Wanda Błęńska.